

Trh výrobných faktorov

ZE PI Cvičenie 5

Úloha 1.: Priradte k nasledujúcim definíciám príslušné pojmy:

1. Zmena celkového produktu vyvolaná zmenou variabilného faktora o jednotku.
2. Dodatočné náklady na získanie dodatočnej jednotky výrobného faktora.
3. Dopyt po výrobnom faktore, závislý od dopytu po statkoch, na výrobu ktorých sa daný výrobný faktor použil.
4. Zmena celkového produktu vyvolaná zmenou množstva práce o jednotku.
5. Mzda vyjadrená množstvom statkov, ktoré si môžeme kúpiť za peňažnú jednotku.
6. Situácia, keď pri danej mzdovej sadzbe ľudia pracujú viac na úkor voľného času.
7. Mzda vyjadrená v peniazoch.

-
8. Dodatočný príjem, ktorý získa firma predajom produktu vyrobeného zapojením dodatočnej jednotky práce, za podmienky konštantných ostatných vstupov.
 9. Celkové množstvo produkcie, vyprodukované pomocou výrobných faktorov a danej technológie, vyjadrené vo fyzických jednotkách.
 10. Rovnomerným zvyšovaním variabilného VF o jednu jednotku, pri nezmenených ostatných faktoroch, dochádza k poklesu hraničného produktu.
 11. Situácia, keď mzdová sadzba zvyšuje reálne príjmy a počet odpracovaných hodín sa znižuje.
 12. Množstvo pracovnej sily ochotnej pracovať určitý počet hodín pri jednotlivých úrovniach mzdovej sadzby.

Úloha 2. - doplňte

Peňažné prostriedky, ktoré podnik získa predajom svojej produkcie nazývame

2. Dopyt po výrobnom faktore je určený
3. Rovnováha na trhu výrobných faktorov nastáva vtedy, keď sa rovnajú a
4. Tvar krivky individuálnej ponuky práce ovplyvňujú efekty: a
5. Ponuka VF je určená
6. Ak vynásobíme cenou produktu hraničný fyzický produkt, získame
7. Hodnota, o ktorú vzrastú celkové náklady firmy na získanie dodatočnej jednotky VF, sa nazýva
8. Firma bude nakupovať ďalšie jednotky VF vtedy, keď
9. Firmy vystupujú na trhu VF ako

Úloha 2. - doplňte pokračovanie

Dopyt po výrobnom faktore je dopyt.

11. Domácnosti vystupujú na trhu VF ako
12. Mzdová sadzba, pri ktorej sa rovná množstvo práce ponúkané v danom časovom období a dopytované množstvo práce, sa nazýva
13. To, že pri vyššej mzdovej sadzbe môže dôjsť k obmedzeniu počtu odpracovaných hodín spôsobí efekt.
14. Hraničný produkt práce vyjadruje pomer
..... vyvolaný
.....
15. Ak rovnomerne zvyšujeme variabilný VF, pri nezmenených ostatných faktoroch, výsledné prírastky celkového produktu klesajú. V takomto prípade platí zákon

Úloha 3.

V tabuľke sú uvedené údaje o veľkosti výstupu a počte pracovníkov pre podnik vyrábajúci CD. Predpokladáme, že kapitál a pôda sú konštantné vstupy a práca je variabilný vstup. Doplňte do tabuľky chýbajúce údaje hraničného produktu práce (MPP_L) a príjmu z hraničného produktu práce (MRP_L), ak je cena CD 5 € za balenie.

Jednotky práce (L)	Celkový produkt (TPP)	Hraničný produkt práce (MPP_L)	Príjem z MP práce (MRP_L)
0	0		
1	100		
2	180		
3	230		
4	250		
5	270		

Úloha 4.

- a) Nakreslite do grafu krivku individuálnej ponuky práce a vyznačte v ktorej časti grafu prevláda substitučný, a v ktorej príjmový efekt.
- b) Do uvedeného grafu zakreslite jednotlivé úrovne mzdových sadzieb a zodpovedajúce množstvo práce podľa nasledujúcich možností:
- ▶ Mzdová sadzba, pri ktorej bude človek ochotný pracovať menej hodín a neodpracované hodiny bude nahrádzať voľným časom.
 - ▶ Mzdová sadzba, pri ktorej bude človek ochotný pracovať vyšší počet hodín aj na úkor voľného času.
 - ▶ Mzdová sadzba, pri ktorej človek dosiahne maximálny počet hodín, ktoré je ochotný odpracovať

Úloha 5.: Sú nasledujúce tvrdenia správne? ÁNO/NIE

1. Ak budú hraničné náklady na výrobný faktor menšie ako príjmy z hraničného produktu príslušného faktoru, potom firma obmedzí dopyt po danom výrobnom faktore.
2. V podmienkach dokonalej konkurencie na trhu výrobných faktorov, zvýšený dopyt po výrobnom faktore nevyvolá rast jeho ceny.
3. Zmena dopytu po výrobkoch firmy nebude mať vplyv na dopyt tejto firmy po výrobných faktoroch.
4. Individuálna krivka ponuky práce je vertikálna.
5. V podmienkach dokonalej konkurencie je cena, za ktorú firma nakupuje výrobný faktor rovná hraničným nákladom na výrobný faktor.
6. Firma, ktorá nakupuje výrobné faktory bude v rovnováhe vtedy, keď sa budú jej hraničné náklady na VF rovnať hraničnému produktu.
7. Dôsledkom minimálnej mzdy je prebytok práce.

Zdroje:

STANÍKOVÁ, Z.: Ekónómia - cvičebnica, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

STANÍKOVÁ, Z.: Úvod do ekonómie, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

KUCHARČÍKOVÁ, A., HOLKOVÁ, B., KOZUBÍKOVÁ, Z., STANÍKOVÁ, Z., TOKARČÍKOVÁ, E.: Základy ekonomickej teórie - cvičebnica, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

KUCHARČÍKOVÁ, A., TOKARČÍKOVÁ, E.: Základy ekonomickej teórie pre informatikov, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

LISÝ, J. a kol.: Ekónómia v novej ekonomike, 1. vydanie, IURA EDITION, Bratislava 2005

PARKIN, M.: Macroeconomics, 11 th edition, Pearson Education Limited, UK, 2014

SCHILLER, B. R.: Makroekonomie, 1. vydanie, Computer Press, Brno 2004